

Perheen ja kodin hävittäminen

Vuosikymmenien ajan on ollut amerikkalaisten porvarien suosittuna syytöksenä sosialisteja vastaan se, että he alkavat hävittää perheen ja kodin. Vielä niinkin myöhään kuin viime talvena tehtiin tämä syytös sosialistipuoluetta vastaan niissä kuulusteluissa, jotka päättyivät viiden sosialistisen lainlaatijan New Yorkin lainlaattajakunnasta karkoittamiseen.

Porvarit ovat poliitikkoja ja ne tietävät minkälaisilla väitteillä voidaan vaikuttaa kansaan. Porvarit tietävät, että keskinkertainen amerikkalainen (ei yläluokkainen) yhä vieläkin katselee perhettä jonkunlaisella jumalomisella. Sen ympärillä on tämän maan historiallisen kehityksen muodostama pyhyyskehä.

Tästä syystä porvarimme yhä edelleen tätä typerää väitettä perheen ja kodin hävittämisestä toistavat. Sosialistit tahtovat vetää, niin väitteitä, naisen kodin piiristä raahan jokapäiväisen elämän pyörteisiin. Naisellisuus hävitetään ja nainen alennetaan kaikessa suhteessa samalle tasolle miehen kanssa. Lapset riistetään vanhempien huolenpidon alaisuudesta valtion ylläpitämässä lastentarhoissa kasvatettaviksi.

Tällainen vaikuttaa ihmisin, joiden mielessä vielä väkkyyn menneen ajan perhe-idylli. Todellisuudessa tällaista perhettä yleisesti vallitsevana laitoksena ei ole enää olemassa. Kapitalismi on hävittänyt perheen ja kodin. Vain verrattain lyhyt aika takaperin amerikkalaiset osoittivat syvää halveksuntaa euroopalaisia kohtaan. Joiden naiset kävivät yhtä rintaa miesten kanssa raskaissa töissä tehtäissä, rakennuksilla ja vainiolla. Amerikkalaiset eivät enää voi ylläillä tällä seikalla. Täälläkin on kehityksessä saavuttu sille asteelle, jossa kapitalismi on riistänyt naiset kodin piiristä teollisuuden, kaupan ja maanviljelyksen palvelukseen ja eikä ainoastaan naiset, mutta myös lapsetkin.

Yhdysvaltain hallituksen työviraston naisloimiston numeroiden mukaan maassa on tänäpäivinä kaksitoista miljoonaa naista palkkatyössä. Miss Anderson, mainitun toimiston johtaja, lausuu tämän vuoden väenlaskun osoittavan, että kolmas osa tämän maan palkkatyöläisistä on naisia. Hän ei usko, että naisten luku teollisuudessa ja maanviljelyksessä, joka sodan ajalla nousi niin korkealle, tulee vähenemään. Ja näistä palkkatyössä olevista naisista on huomattavan suuri osa naimisissa olevia naisia ja perheen äitejä. "Nuoret ihmiset", lausuu Miss Anderson, "menevät naimisiin sillä ymmärryksellä, että kumpikin jatkaa työssäkäyntiään. Kotielämä on muuttunut tavattomassa määrässä. Ihmiset elivät kalusteissa huoneistoissa ja syöivät ravintoloissa. Suuri osa siitä työstä, minkä vaimo ennen teki kotona, tehdään nyt tehtaissa. Naiset eivät enää kudo kankaista ja vain vähän ompelevat ja neulovat. Nämä työt tehdään nyt tehtaissa ja naiset on pakotettu menemään tehtaisiin lisäämään perheen tuloja."

Näin perhe-elämä on muuttunut. Vanhan pikkuporvarillisen aikakauden koti, josta kuva on vielä säilynyt ihmisten mielissä, on hävinnyt. Sijalle on tullut kapitalistisen aikakauden perhe, jonka kaikki työkykyiset jäsenet käyvät palkkatyössä. Vain pieni murto-osa näistä perheistä ansaitsee kunnollisen elämän. Lasten kasvatus pakostakin jää rappiolle, koska porvarillinen yhteiskunta ja porvarillinen valtio ei tee mitään lasten hyväksi. Porvarillinen yhteiskunta takaa sellaisen perheen, jonka äiti käy tehdastyössä, lapsille vain kadun leikkipaikaksi ja vähän varttuneemmille tehtaan.

Kapitalismi on hävittänyt perheen ja kodin tuoden vain kurjuutta sen sijalle. Sosialistinen yhteiskunta vain tuopi taloudellisen kehityksen virrassa hävinneen laitoksen sijalle uutta ja korkeampaa. Se vasta todella tekee naisten taloudellisesti tasa-arvoiseksi miehen kanssa ja vasta se takaa lapsille tilaisuuden saada riittävästi ravintoa, hoitoa ja opetusta. Katsokaa Venäjälle! Niin paljon kuin porvarilliset sanomalehdet ovatkin levittäneet sieltä typerää ja valheellista juttujaan "naisten kansallistuttamisesta", niin porvarillisten huomiotoimintain täytyy myöntää, että kaiken sen taloudellisen kurjuuden keskellä, mikä johtuu liittolaisten harjoittamasta nälkäsaarosta, sisällissodasta ja Venäjän alhaisesta taloudellisesta kehityksestä, lapsista pidetään hyvää huolta. Vanhemmat ihmiset kärsivät nälkääkin kunhan vain lapset saavat ravintoa, vaatteita, suojaa ja opetusta.

Näin Venäjällä ja niin tehdään kaikkialla, missä sosialistit nousevat valtaan. — Raiv.

Työn marttyyrit

Kirj. Arvid Johnson
(Jatk.)

allapäin huomattessaan epäonnistuneensa hänelle määrättyssä tehtävässä. Työväen laulukirjan hän vei mukanaan, jonka kanssa hän nähtävästi seuraavana sunnuntaina nukkui kirkossa yhtä rauhallisena kuin ennen vanhankin virsikirjansa kanssa. Kustaava oikeastaan oli jokapäiväinen kirkossakävijä ja oli sitä jokaisessa vuodessa aina yksi juhlapäivä, jolloin hän ahkerasti katu — nuoruuden pikkusynteejään — hereillä pysyäkseen. Se oli Uuden vuoden päivä. Uuden vuoden päivänä istui hän katuvalisena, mutta viattoman näköisenä, varttoen aikaa jolloin pappi pääsis väenlaskukysymykseen. Heti kuin pappi mainitsi jotakin syntyneistä eli kuolleista, nousi Kustaava seisomaan — kaikkien muiden ihmisten istuessa — kuulakseen montako oli "iipäriä". — Sentähden oli hän kirkossa tänään, syrjäinen saattoi sen huomata heti hänen valvoilla olostaan. Pappin lausuttua "äpärien" lukumäärän ja moitittuaan seurakuntalaisia "äpäräkysymyksen" yhteyteen kuuluvasta synnillisyydestä — yhtyi Kustaava häneen syvässä hartaudessa sanoen: "Tuskinpa on koko seurakunnassa muuta siveellistä ihmistä kuin minä ja kirkkoherra." Tämän minä, sanan lausui hän kulmaaan ryppistään, sillä hän tiesi itse oman elämänsä..... Mutta palatkaamme itse asiaan, sillä varmaan haluaisimme kaikin tietää mitä Ojalassa hommittaan, sillä siellä on Kekonen sellainen mies, joka ymmärtää leikin, mutta asioissa on mies paikallaan. — Niin. Aina on murtunut tapahtumien johdosta. Ilman Kekosta olisi hän kukaties myöntynyt yhtiön tekemään tarjoukseen.

"Mitä merkitsee minulle raha Mikon asemasta? Missä on silloin ihmisyyttä, kun sallitaan joidenkin henkilöiden hiljaa kiskoa — jo menettyn elämän hintaa — samaa kohtaloa odottavien ihmispoloisten ruumiista?"

"Kiskojilla ei ole ihmisyyttä ja kiskottavat eivät ymmärrä mitään heidän kanssansa tehdään", vastasi Kekonen ja samalla selitti: Hakiessamme yhtiöltä korvausta, me emme saa otaksua sen olevan menetetyn elämän hintaa, vaan teille itsellenne ja pojallenne elämän mahdollisuutta, johon te olette täydellisesti oikeutettu, sillä menettäessänne Mikon menetitte te, ei ainoastaan itse henkilön, vaan alueelliselta puolelta katsottuna perheen ylläpitäjän. — Mitä taas siihen tulee kun te isken sanotte siitä toisesta kiskomisesta, on meille molemmille siksi selvä, ettei

se kiskominen vähennä hituistakaan meidän oikeuttamme hakea korvausta. Me tiedämme, että yhtiö kiskoo yhtä armottomasti työläisiään, sillä se itsestään perustuu riistolle. Minun mielestäni se on pahempi, jos emme hae korvausta, sillä silloin se riistää kaksinkertaisesti juuri teitä itseänne. Siinä, kun se ensin vei elämäne turvan antamatta teille mitään ja sitten pakottaa teidän myymään työvoimanne heille uudestaan kiskottavaksi. Tämä viisisataa markkaa, jonka ne mahdollisesti teille sovinnolla antaisi, on mitättömän pieni. Se ei edes vastaisi Mikon ansaitsemaa yhden vuoden ansiota. Huomalta täytyy heidän menettelystään, että sitäkin he eivät antaisi ilman jonkunlaista pakotusta teidän puoleltanne. Jos nyt otaksuisimme — mutta tuo kirottu köyhyys — saavamme meille suosiollisen lakimiehen, joka asian tutkittuaan sanoisi silnne olevan mahdollisuutta jotakin saavuttaa, niin emmeköhän yrittäisi? Tietysti se riippuu teistä itsestänne, kuinka haluatte, minä puolestani olisin valmis tekemään vähän voitavani teidän hyväksenne, sillä missään tapauksessa en sallisi noiden kirotujen kiskurien saada enempää kuin mikä on mahdollinen väitettä. Meidän olisi päätettävä mitä teemme aamuun mennessä. Silloin olisi lähdettävä minun kaupunkiin. Kuljen matkat jalan, sillä meillä ei ole varoja tuhlata kyytiin. Mutta sen verran pitäisi olla, että voisi kustantaa lääkäriin, jos se on tarpeellista ja luultavasti se on."

Hetken aikaa Ainon tuumittua asiaa, päättivät he ryhtyä tuumasta toimeen. Aamulla oli Kekonen matkalla kaupunkia kohden mökin rahavarat taskussaan. Hän oli kahden päivän sisällä saavuttanut suuremman suosion Ainon nähden, kuin kaikki pitäjän miehet lukuun ottamatta Mikkoa. Joku voisi otaksua, että Kekonen saatuaan mökin rahat livisti tiehensä, mutta se on kokonaan väärä otaksua. Hän ei ollut tätä lajia mies. Ei. Vaan hän oli mies, joka tahtoi tehdä kaiken voitavansa auttaaksensa tarpeessa olevaa, väittämättä mitään omista valvoistaan. Saavuttuaan kaupunkiin rienssi hän "suutarinsa" luo. Sitten oli Kekonen tapana aina lakimiestään nimittää sentähden, että tämä lakimies oli itse oppinut ja ennen ollut ammatiltaan suutari, oikea nimensä K. Käyry. Kun Kekonen oli selittänyt asiansa sanoi Käyry miettivästi:

"Ei ole ollenkaan tarpeellista, pikemmin vahingollista, kustantaa lääkäriin tutkintoa. Luotettavaa lääkäriä emme voi saada muualta kuin Helsingistä ja sieltä asti tuottaminen tulee köyhälle liian kalliksi. Nämä meidän kaupunkimme "viisaat" ovat yhtiön käskystä, pientä korvausta vastaan, valmiit julistamaan miehen olevan ollut päätön jo syntymänsä. Tunnen nämä toverini jo siksi hyvin P.v.uin lakon ajoilta ja lukemattomissa muissa kysymyksissä. Paras valtti olisi palkkakuntanne työväenyhdistys. Se kun ottaisi asian ajettavakseen pakottamalla yhtiön taipumaan."

"Tällä palkkakunnalla ei ole työväenyhdistystä", vastasi Kekonen. "Ei ole työväenyhdistystä! Minä otaksun teidän olevan järjestynyt työläinen."

(Jatk.)

COBALT, ONT. CAN.

Tervehdys taasen täältä kaikille työläistovereille. Eipä täällä ole kerrottavana niistä suurista Vappujuhlista edes, joita näytetään muualla päin pidetyn. Ei täällä ollut muuta Vappujuhlaa, kuin suomalaisella haalilla oli illtama, jossa oli parikin kappaletta. Lapset suorittivat etupäässä muun ohjelman. Enkä malta olla mainitsematta erikoisesti vuo-

rolaulusta, jonka lapset esitti, joka oli minun mielestäni paras ohjelmanumero sinä iltana. Esittäjät olivat Beda Salmeen, Hilja Kingeliin ja Tyne Lund. Esitys oli vallan mainio. Osastomme päätti perustaa tänne Ihanneliiton. Valittiin toimikunta sen eteenpäin viemiseksi. Ihanneliitto onkin niin kipeästi tarpeen, sillä meillä täällä on paljon hyviä kykyjä nousemassa, kuin heillä on vaan mahdollisuus kehittää itseään.

Osastomme johtokunta ilmoitti sellaisen uutisen, että nyt on osastomme velaton, lukuunottamatta toverivelkoja, jotka lankeaa osastomme maksettavaksi. Siitä ilosta päätettiin panna oikein jyrät ilmatat toimeen osaston jäsenten keskuudessa. Myöskin päätti osasto luovuttaa 50 dollaria lainakirjaston parantamiseksi. Muuten osaston toiminta on käynyt hyvin kuivaksi, miehet kun ovat menneet melkein kaikki metsiin. Kappaleita ei enää nähdä kuin joskus. Sanomalehtiä on katkennut niin paljon, että oikein hävettävä asiamiehen niitä katsella, mutta sitä ei voi aina auttaa parhaalla tahdollaankaan.

Kansalaisemme John Tuomi kuoli toukok 28 p. Hayleyburyn sairaalassa. Vainaja oli toivonut, että osasto ottaisi hänen asiansa hoitaakseen hänen kuoltuaan, johon valittiin komitea täyttämään vainajan toivomusta. R—a.

BRANTWOOD, WIS.

Päivää siskot ja veljet.

Ajattelin piirtää muutamana sanan Toverittareen, kun ei täällä Brantwoodista, eikä Cliffordista näy liian usein kirjoituksia lehdissä. Mikä vaivaa kynäilijöitä? Onko ne kaikki myyneet kirjoitusoikeutensa, vai hä?

Kylviä täällä on farmarit tehnyt. Nisua, ohraa, kauraa, perunaa y. m. kasvia on istutettu. Raparperia on jo alettu kannuttamaan ensi talven varalle. Ei tiedä tuleeko tänä kesänä mustikoita. Saisi niitä nyt tulla, kuin kaikki ihmisten marjapullot ovat tyhjinä. On täällä aina vaan menty eteenpäin hiljalleen. Sen näkee siitä kun Cliffordiin on alettu perustamaan torvisoittokunta. Se on ainoa laadultaan mitä Cliffordissa on yritetty. Sen nimeksi sopsi panna "Yritys" tai "Pyrkimys". Siihen kuuluu 8—12 miestä. Jos kaikki pysyvät innokkaina niin ensi "Fourth of July"na kuullaan torvisoittoa "Workers Hallista".

Brantwoodiin on rakennettu suuri osuukauppa. Se on oikein tehty viimeistä muotia. Sinne on laitettu myös "Garage". Parhaillaan tehdään juustotehdasta. Sillä tavalla sitä aina mennään eteenpäin.

Maita täällä on ostettu kovasti paljon. Kaikki vanhat pojat ovat nyt tulleet maakuumeeseen ja farmarit ovat saaneet autokuumeen. Melkein kaikilla farmareilla on auto. Nyt kun tuli kesä, niin haalillakin on ollut useita iltamia. Joku viikko sitten näytettiin Brantwoodissa kappaletta "Onnellinen aviomies". Tämän kuun 5 p. näytettiin "Särkynyt sydän". Soittokunnan hyväksi pidetään Cliffordissa ilmatat pikapuoliin. Niistä enempi tuonnempina.

Hauskaa kesää kaikille toivottaa: P. K—i.

TILAA TOVERITAR!